

Крал Седжонг - символ на прогрес и съзидание

Светла Къртева – Данчева
(Bulgaria, Sofia University)
kartevasv@yahoo.com

<abstract>

KING SEJONG AS A SYMBOL OF A PROGRESS AND CREATIVITY. King Sejong stands out among all the kings, who are called “The Great” in history, as his greatness originates not from subjugating others with brutal force, but from his intellectual and humanistic achievements.

King Sejong took the throne in the Choson dynasty’s third decade and helped put it on such a strong foundation that it lasted for over five centuries, a remarkable record not just in East Asia but also in world history. Much of that longevity can be credited to innovations under Sejong’s 32-year reign which strengthened both Korean national consciousness and Choson royal authority.

The article examines King Sejong’s contributions to development of Science, Technology, Agriculture and Medicine. The invention of Korean Alphabet as a crowing achievement of King Sejong and his innovation in Printing are presented as well.

През периода от 1418 до 1450 г. Корея, наричана тогава Чосон, е управлявана от една емблематична личност, която остава в историята и културата на страната като символ на небивал прогрес и висока

култура. Това е Крал Седжонг – Великият, който по време на коронясването си е само на 22 г.

Той е вторият син на крал Тхеджонг (упр. 1400-1418). С управлението на неговия баща започва Златният век на Корея.

Крал Седжонг е не само мъдър владетел, но и голям учен и изследовател, който успява да организира държавата и да използва таланта и способностите на цялото население така, че разцветът на страната, който е достигнат по време на неговото управление, няма аналог в Източна Азия. По негово време Корея има най-висок стандарт на живота в Източна Азия.

Защо крал Седжонг е считан за толкова бележита историческа фигура? Мнозина смятат, че най-важният фактор за това са неговите личностни качества. Действително, той е твърде различен от другите владетели.

Крал Седжонг вярвал, че кралят е морално задължен да осигурява на обикновените хора основните средства за препитание и също така да ги просвещава в законите на конфуцианството.

С възкачването на престола на крал Седжонг, който е четвърти владетел от династията Чосон, продължава по-нататъшното превръщане на Корея в *абсолютна монархия*. Оформят се политически, икономически и идеологически институции, които впоследствие остават да функционират в продължение на столетия. Усилията са насочени към монополизиране на политическата власт и към организиране на централизиран държавен апарат. Създава се сложна управленска система, нараства авторитетът на държавните чиновници, отделя се специално внимание на подбора на способни кадри сред младежите.

С усиляването на централизираната власт възниква необходимост и от монополизиране на *военната сила* – организира се създаването на общодържавна армия, усъвършенства се военната система на управление.

В областта на *икономиката* Седжонг провежда политика на стимулиране на селското стопанство, занаятчийството и търговията.

Земеделска политика

Тя е основен приоритет на управлението на Крал Седжонг.

Той се фокусира в две направления - развитие на земеделските технологии и прилагане на справедлива данъчна система върху селскостопанската продукция.

По отношение на *технологите* прави всичко възможно да внедри в останалите провинции използваните в южните провинции на страната напреднали технологии. По времето когато става владетел повторната обработка на едни и същи земи вече е практика в три южни провинции. По заповед на краля техният опит е изследван обстойно и е описан в специален наръчник наречен **“Принципи на агрономството”** – най старата корейска книга по земеделие. В нея са дадени ценни указания за прилагане на земеделския опит според климатичните условия на Корейския полуостров и е описана най-напредналата за времето си агротехника. Засилва се държавният контрол над поземления фонд на страната. Пустеещите дотогава земи започват да се заселват, провеждат се редица действия от страна на правителството за осигуряване на обработката на земята и прибирането на реколтата.

Политиката в областта на земеделието при крал Седжонг бележи своя връх през 1445 г. с обнародването на **„Кралски Указ за**

насърчаване на земеделието”. В него кралят призовава за сътрудничество между държавните органи и земеделските стопани. Той настоява държавните чиновници да не принуждават селяните да работят ангария, като същевременно призовава земеделците да се придържат стриктно към земеделския календар. В резултат от спазването на препоръчаните методи, след време кралят установява, че селските домакинства в провинция Кьонги са започнали да произвеждат няколко пъти повече земеделска продукция и въвежда закон за ограничаване на ангарията само до 10 дни в годината.

По отношение на *данъчната система* занаятчиите се задължават да плащат данъци върху своята продукция, като за повишаване на качеството на продукцията е разработена система от поощрения.

Въвеждат се данъчни реформи, които осигуряват на централната власт сигурен източник на доходи.

Външна политика

Династията И се намира в лоялни отношения на номинален васалитет с Мински Китай. Урегулирането на отношенията с династията Мин създава предпоставки за нормализиране и на отношенията със съседните държави на юг и север от Корея.

С Япония е сключен изгоден за Корея търговски договор, който позволява да се установи мир в южната част на полуострова.

Във връзка с постоянните набези на джурджените в северните райони на полуострова, крал Седжонг провежда активна политика на укрепване и разширяване на границите в тази част на страната, като построява шест отбранителни крепости на южния бряг на р. Туманган и формира четири военни окръга край р. Амнокганг. Така по време на управлението на крал Седжонг е осигурена външната

безопасност на страната и се оформят по-точно границите на държавата.

Идеология

За стабилизацията на вътрешното и външното положение на новата династия несъмнено допринася и утвърждаването на неоконфуцианството като официална държавна идеология. Неоконфуцианството на Джу Ши и другите сунски мислители се превръща в правна и политическа система, в морално-етично учение, във философия, в естетически възгледи, в система на възпитание и постепенно подчинява всички области на живота в страната.

В началото на своето управление крал Седжонг продължава политиката на покровителство на конфуцианството и на ограничаване на будизма, започната от основателя на династията И крал Тхеджо (1392-1398) Той провежда реформа на будистката община, като обединява седемте действащи секти в две – екзотерическа, която изповядва учението, изложено в будисткия канон, и езотерическа, или съзерцателна (сон). Според тази реформа се разрешава за всяка секта да останат по 18 големи манастира, като се ограничава броят на служителите и размерите на земите. Забранени са някои обреди, извършвани според будистките ритуали.

Истинската причина за тези ограничения била икономическа, тъй като разходите по поддръжката на всичко това били огромни. Според конфуцианските ортодокси, в идейно отношение будизмът не бил опасен, тъй като те приемали, че Джу Ши неопровержимо е доказал несъстоятелността, практическата безполезност и социалната вреда от него. Затова и голямата част от върхушката проявявала според конфуцианските ортодокси, търпимост към будизма. Той имал

многобройни последователи и сред висшите кръгове и в кралския дворец. Съпругата на крал Седжонг кралица Сохон и синовете му били будисти., брат му се подстригва за монах, самият крал към края на своето управление става защитник на будизма. Въпреки яростната съпротива на много от придворните сановници конфуцианци, той разрешава строителството на редица манастири и молитвени помещения. На корейски език са преведени не само конфуциански съчинения, но и будистки сутри. Това доказва, че конфуцианството не е всесилно и в кралския двор. И макар че не може да се говори за пълен разрыв на крал Седжонг с конфуцианството, той, като крал има смелостта да извършва и поощрява пробудистки акции и да си навлича гнева на придворните конфуцианисти.

Така общото развитие на идейния живот в Корея през първата половина на XV в. се движи в руслото на неоконфуцианството. Наред с това, будизмът, чиито устои са поразклатени, запазва силно влияние.

Науката и културата по времето на крал Седжонг

Времето на управление на крал Седжонг се счита за Златен век в историята на корейската култура, който продължава почти до края на 15 в.

Крал Седжонг, който бил високо ерудиран човек с енциклопедични познания, счита науката за основа на политическото управление и съдейства изключително много за нейното процъфтяване и развитие. Той е инициатор на редица културни начинания и благодарение на него изкрystalизира корейската средновековна култура.

Голяма роля за развитието на науката и културата изиграва откритата под негово ръководство през 1420 г. Придворна Академия **“Палата на най-мъдрите”**. Първоначално в нея има десет членове, по-късно броят им е увеличен до 20, като са привлечени талантиви граждански чиновници. Академията е създадена с цел да се утвърдят основите на държавата в духа на конфуцианското учение. Дейността на нейните членове обаче не се ограничава само с изучаването и издаването на конфуциански канонични произведения или със съчинението на манифести, едикти и справки за краля. Учените провеждат изследвания и в различни научни области, които имат преди всичко практическо приложение. Като поощрение за неуморния труд те ползват различни стимули – дълги творчески отпуски, възможности да бъдат изпращани на обучение в Китай или във водещи манастири. Ако в началото членовете на Академията действали извън сферата на политиката, то впоследствие започнали да навлизат и в нея, като настоявали за практическото осъществяване на законите и принципите, които усвоявали при четене на класическите произведения. И затова неведнъж, особено когато крал Седжонг показвал своите предпочитания към будизма, възниквали конфликтни ситуации между него и членовете на Академията.

Но не само Академията била движеща сила на научния и културен прогрес. В действителност, ако тя се счита за дясната ръка на краля, то за лява трябва да бъде считана Учебната зала на краля и неговите наследници, където освен обучение, там се провеждат и диспути по различни проблеми.

Все още е трудно да се отговори на въпроса кои науки – практическите или теоретическите, са имали определяща, водеща роля за достигане на бурния разцвет на държавата по времето на крал

Седжонг. Във връзка с това се определят два основни фактора - стремеж към прилагане на учението на Джу Ши във всички области и то при строга последователност и подем на националния дух, в условията на китайско, конфуцианско устройство на света.

Има обаче и трети, и то решаващ фактор – ролята на личността на крал Седжонг като покровител на науките в историко-културния прогрес.

Астрономия

Стремежът към приоритетно развитие на селското стопанство и търговията, които придобивали все по-широко значение, става причина за обединяване на усилията на корейските астрономи към уточняване на летоброенето, към измерване на времето, към астрономически наблюдения и към създаване на нови механизми. Работата върху уточняване на календара води до създаване на корейска система за изчисляване на времето - **“Изчисление на движението на седемте планети”**, изд. през 1444 г. Съставена е нова астрономическа карта, изработват се някои уникални астрономически и метеорологически прибори, с помощта на които се водят ежедневни записки за климата и се наблюдават небесните светила.

Така например през 1432 г. е създадена нова *армиларна сфера*. Тя служи за определяне на координатите на небесните светила. Състои се от комбинация на три медни неподвижни кръга, във вътрешността на които са монтирани четири свързани помежду си пръстена, означаващи небесен екватор, небесен меридиан, хоризонт. Приборът е поставен на муцуните на пет дракона, чиито опашки се опират върху неподвижна рамка.

През 1433 г. е създаден небесен глобус за разпознаване на планетите и съзвездията за определяне на момента на преминаване на звездите през небесните меридиани, за изгрева и залеза на слънцето. Глобусът е с диаметър 3 м. и е изработен от лакирана материя, а поставката му е от лаково дърво.. На повърхността са изрязани звезди и съзвездия. Върху глобуса са обозначени екватор, меридиани и градуси на небесния свод.

През 1438 г. в Сеул били монтирани два *слънчеви часовника*. В хрониките на крал Седжонг от 19 ден на 4 лунен месец на 1437 г. е записано следното за създаването на слънчевия часовник: “Тъй като съм обезпокоен от това, че обикновеният народ не умее да разпознава часовото време, заповядах да се изработят два слънчеви часовника. За да могат хората по-лесно да си служат с тях заповядах от вътрешната им страна да бъдат изобразени 12-те свещени животни.”

Часовниците били монтирани на две различни места в града. Всеки от тях представлявал глобус на звездното небе с пресечена горна част. На вътрешната повърхност са нанесени надлъжни и напречни линии. Под хоризонталните линии са поместени изображенията на 12-те зодиакални животни. Към единия полюс е прикрепена стрелка с топче. Стрелката била с наклон на север, а основата на циферблата – на юг. Времето се определяло по сянката на стрелката.

По същото време бил изобретен и *воден часовник*. Създаден през 1434 г. от известния техник и изобретател Чан Йонг-шил. Състои се от три резервоара и два съда за вливане на водата. Използват се два механизма. Единият е от аналогов тип – движещ се прът за отмерване на времето, и механизъм от цифров тип- за възвестяване на времето с помощта на звуково устройство по две системи - 12

часовата система на двойния час и системата на петте нощни часа. (Всяко денонощие се делило на 12 двойни часа, към всеки от които е прикрепено по едно животно), нощта се делила на “пет нощни часа” – (огъон), а всеки нощен час – по на пет нощни точки – (очом).)

В звуковия сигнален механизъм се използва верижен конвейър с дървени фигурки на 12-те животни, които се задействали с падащо топче, прикачено към водния часовник. Всеки нов “двоен час” се възвестявал с камбанен звън – 12 пъти в денонощието. Настъпването на всеки от петте “нощни часа”, се възвестявало от фигурките, удрящи по барабан, а “нощните точки”- от удари по гонг.

От времето на крал Седжонг са известни около 15 астрономически прибора и механизми, много от които били унищожени по време на японското нашествие. Всички те били конструирани въз основа на сложни математически изчисления и изготвени с високи технически умения.

По това време се провежда преразглеждане на използваните досега китайски *календари*. Разгарят се спорове между привържениците на китайските и корейските календари. Китайската система се основавала на наблюдения върху движението на слънцето или луната, а корейската - на движението на седемте планети. В средата на 15 в. астрономът Ли Сунджи с подкрепата на Седжонг създава своя методика на съставяне на календар, в основата на която лежи китайския метод, но като изходна точка взема данните от Сеул. Така през 1444 г. е създадена книгата “**Вътрешна част на изчисление на 7-те планети**”. В нея са описани законите на движение на небесните тела. Системата за наблюдение, предложена в нея, се опира на измерване на сянката на слънцето в Сеул по време на

слънцестоеенето. Крал Седжонг заповядва на територията на двореца да бъде построена и кралска обсерватория.

Метеорология

В началото на 15 в. по време на управлението на крал Седжонг, се развива значително и метеорологията. Издаден е указ, с който се призовават чиновниците от провинцията да дават сведения за дълбочината на проникването на дъждовете в почвата. Поставя се специално устройство за измерване на нивото на на р. Ханган, през 1442 г. е конструиран *дъждомер* за определяне на количеството на падналите валежи. Дъждомерите предствалявали цилиндър, изработен от мед, монтиран в каменна основа. След дъжд специалисти измервали количеството на течността. Местните власти трябвало редовно да изпращат сведения за своите наблюдения.

География

При Седжонг започва работа върху създаване на достоверна географска карта на Корея и карта на света. През 1434 г. из всички провинции са командировани чиновници за описване и скициране на реките и планините и за събиране на сведения необходими при съставяне на карти. Това са първите опити в държавната картография да се премине от умозрителен към полеви, изследователски начин при съставяне на карти.

През 1432 г. е завършен фундаменталният труд по описателна география **“Географско описание на 8 провинции”**. От него се е запазила само частта посветена на провинция Кьонгсан. По-късно през 1454 г. трудът е допълнен и включен в състава на **“Летописи на**

управлението на крал Седжонг” като раздел “**Географски описания в 8 тома**”.

Медицина

Изключително много е направено и в областта на медицината по времето на Седжонг. Обръща се голямо внимание на развитието на педиатрията и гинекологията като области, тясно свързани с увеличаване на раждаемостта. Така се поставя началото на формирането на независима изконно корейска медицинска наука. На ниво, съответстващо на напредналата китайска медицина. Крал Седжонг заповядва компилацията и систематизацията местния корейски опит в медицината. Така биват публикувани множество ценни медицински книги като **“Наръчник за бременността и раждането”**, написан на достъпен език с цел да се увеличи раждаемостта. Това е част от усилията на краля да подпомогне прираста на населението.

През 1433 г. е съставен първият в Корея “лечебник” или наръчник, с помощта на който действително се лекували болести с местни лекарства, наречен **“Сборник с рецепти на местни лекарства”**, състоящ се от 85 тома. Представява творческа компилация от многобройните лекарствени книги на Китай и Корея и поставя на нучна основа корейската наука за лекарствените растения.

През 1455г излиза първата корейска медицинска енциклопедия **“Сборник със сведения в областта на лечението”** - изд. в 266 тома

Тези две книги се считат за връх в средновековната корейска медицина. В създаването им участвал екип от 16 лекари начело с Но

джун-ре. Те използвали 153 мед. съчинения и създали своя номенклатура на болестите.

Развитието на *обществените науки* също върви по линията на систематизирането и обобщението. През 1445 г. учените от академията подготвят **“Ръководство за въдворяване на мир”** в 150 тома, което по своята същност представлява своеобразно “огледало на политика”. То е създадено с цел да се укрепи кралската власт и в него намират място факти от старинни исторически съчинения, доказващи победата на добродетелите и описващи наказуемостта на злодеянията.

Продължава работата и в областта на *юриспруденцията*. По времето на крал Седжонг на два пъти е обновяван кодекса от закони за управление на страната **“Шест закона за управление на страната”** Измененията и допълненията, внесени в него втория път, са насочени към усилване на съдържателността и действеността на социалното законодателство.

По време на управлението на крал Седжонг се забелязва и подем в изследването и изучаването на Сунската натурфилософия , призвана да регулира отношенията в обществото. По заповед на краля през 1444 г. започва съставянето на пълен Сборник на конфуцианския церемониал и етика, наречен **“Пет вида церемонии на управляващата династия”**, които включвали следните основни церемонии: свещени обреди и жертвоприношения; посрещане на гости; печални церемонии; военни церемонии; радостни церемонии.

За пропагандиране на морално-етичните норми на конфуцианството сред народа през 1432 г. е съставено **“Ръководство за образцово спазване на три нравствени взаимоотношения (с илюстрации)”**, в който са описани случки от живота , визиращи

спазването на трите основни вида взаимоотношения: между чиновник и управляващ; между деца и бащи; между съпруг и съпруга.

По заповед на крал Седжонг започва работа върху написване на многотомна „**История на Корея**”, обхващаща периода на управление на предшестващата династия. Събират се материали за написване на летописи на управляващата династия. Изготвят се и трудове по военно дело.

Книгопечатане

По време на династия И изключително бързо се развива книгопечатането. Още при управлението на бащата на крал Седжонг – Тхеджонг, през 1403 г. е основана голяма типографска печатница за работата на която се отливат първите медни наборни шрифтове, наречени *кемиза*. Те били големи и неравномерни. Тъй като се оказват недостатъчно удобни за употреба, по-късно крал Седжонг заповядва постепенно да бъдат усъвършенствани. За около седем месеца са отлети по-малки и тънки медни знаци *кабин*, които можели да бъдат използвани много по-дълго време. Но и тяхното качество впоследствие се оказва недостатъчно добро. През 1434 г. са отлети по-едри йероглифски знаци, чиито отпечатащи се четат по-лесно. За два месеца са изработени повече от 200 хил. знака, което давало възможност да бъдат печатани повече от 40 стр. на ден. През 1436 г. започват да отливат знаците от олово, а през 1519 г. – от бронз. В провинцията продължават да използват шрифтове, изработени от дърво или порцелан. Рисунокът на шрифтовете се променял, изработвали ги по образци на корейски и китайски калиграфи. Така по времето на крал Седжонг силно развитие получава

книгопечатането с наборни шрифтове. Той лично поощрява усъвършенстването не само на типографските шрифтове, но и техниките на отпечатване. Започва да се издава голямо количество конфуцианска и будистка литература, както и произведения на изящното слово.

Корейската азбука

Като най-висше достижение на корейската култура и лично на крал Седжонг се приема единодушно създаването и обнародването на буквено-сричковата фонетична азбука – “**Хунмин джонъм**”.

В началото на 15 в. езиковата ситуация в Чосон е изключително сложна. Официален писмен държавен език е *ханмун* - видоизменена форма на древния китайски език, достъпен само за висшите и средни слоеве на обществото. При практическото прилагане на *ханмун* обаче се нарушава неговата система главно при произношението и с това се затруднява нормалната комуникация. От една страна, корейското четене на китайските йероглифи не съответства на реалните китайски йероглифи, от друга страна в китайската и в корейската фонетични системи настъпват сериозни промени, които се отразяват и на четенето на йероглифите.

В общата система на *ханмун* отсъства единна норма на произношение, което от своя страна води до безразборна употреба на китайските йероглифи и неправилното им тълкуване.

Корейският остава общонароден разговорен език и въпреки пренебрежението, с което управляващите се отнасят към него, той изпълнява основните функции на общуване. Обаче наред с това му липсва писмен начин на изразяване. Съществуващите вече писмени системи *иду* и *кугьол* облекчават донякъде четенето на китайските

текстове, но не са достатъчни. Опитът да се приспособи китайското йероглифско писмо към корейския аглутинативен език се оказва не съвсем удачен.

Такава езикова ситуация може да се квалифицира ако не като кризисна, то в никакъв случай като благоприятна за формирането на централизирана феодална държава на Корейския полуостров и още по-малко като съответстваща на духа на епохата.

Още през първите години на своето управление крал Седжонг съзнава ясно необходимостта от създаването на същинска корейска писменост. Той има огромно желание да ознаменува управлението на новата неханска (некитайска) династия със създаването на нова, специфична династическа писменост, която да се използва и от широките народни маси. От друга страна този ход трябвало да се представи така, че да изглежда в полза на официалната работлепна политика към династията Мин и към разпространяващата се в страната конфуцианска идеология. Крал Седжонг разбира, че трябва да се търси изход в рамките на китайската култура, без да се нарушават нейните канони и да се предизвиква недоволство сред аристокрацията.

Отношението на краля към ограмотяването на народа е изложено за пръв път през 1434 г. във връзка с публикуването на сборник от морално-етични правила на конфуцианството - **“Ръководство за образцово спазване на три нравствени взаимоотношения (с илюстрации)”** (1432 г.). В нея се разглеждат три основни роднински взаимоотношения от гледна точка на конфуцианството - между родители и деца, между млади и стари и между съпруг и съпруга. Разказани са около 330 случки от китайската и корейската история, чиято тема са тези връзки. По повод на създаването на този

своеобразен морално-етичен кодекс, крал Седжонг изказва мнение, че щом народът не е запознат с китайските йероглифи, той не може да прочете, да се поучи и облагороди от това прекрасно произведение. С други думи - щом народът не владее трудното китайско писмо и няма свое собствено корейско, как би могъл да усвои конфуцианските принципи?

И така, мотивите за създаване на корейско писмо са налице.

В края на лунната 1443 г. крал Седжонг обявява на своя двор, че е създал фонетично писмо, състоящо се от 28 букви, които биха могли да се класифицират като “начални, средни и крайни” и да се подреждат в групи на срички. То получава названието **Хунмин джонъм**, обявено за първи път в 102 том на съчинението “**Летописи на управлението на крал Седжонг**”, където пише следното: “ Този месец негово величество лично създаде 28 букви на народното писмо .”

Три години по-късно – през 1446 г. азбуката е официално обнародвана с текст, наречен “**Хунмин джонъм**”. Названието “**Хунмин джонъм**” означава следното: *хун* - “образовам”, *мин* - “народ”, *джон* - “правилно”, *ъм* - “звук” и следователно може да се преведе като “**Правилни звукове за обучение на народа**”. Накратко **Хунмин джонъм** често се нарича само *онмун* - “народно (просто) писмо”. Много по-късно - през 1910 г. привържениците на националната корейска писменост, сред които е и видният лингвист Чу Ши Гиънг , започват да го наричат **Хангъл** - “велико писмо”.

Текстът “**Хунмин джонъм**” представлява наръчник за изучаване на корейската азбука. Състои се от предговор, символите на азбуката и кратко описание на техните звукове.

След създаването на **Хунмин джонъм** от група учени, ръководени от крал Седжонг, през 1443 г., е учреден Комитет от група дворцови учени, наречен **“Дирекция за правилни звукове”**. През 1446 г. те публикуват новосъздадената писменост със съответни пояснения под заглавие **“Наставления към народа за правилно произношение”**. В него са дадени подробни разяснения и примери за принципите на създаване на отделните букви и за прилагането на корейската азбука.

Създаването на новата азбука предизвиква съпротивата на голяма част от дворцовата аристокрация. Академичните атаки се водят от Чхуе Мали - ученият с най-висок научен пост в държавата. През 1444 г. той изпраща дълго протестно писмо, в което излага своите позиции относно понятието грамотност. Според него под това понятие трябва да се разбира единствено китайската грамотност, която би трябвало да бъде привилегия на управляващия елит. За него фонетичното писмо е “варварско” и съвсем ненужно на една културна страна. Той смята, че масовото ограмотяване би дестабилизирало страната и би нарушило социалния мир. Според него кралят е действал прибързано, без да се консултира с висшите държавници.

В отговор крал Седжонг обвинява опонента си и шестимата учени, които го подкрепят, че позицията им не може да бъде достойна за привърженици на конфуцианството.

Въпреки опозиционните действия, азбуката започва да се разпространява. Тя е проста и логична по структура, удобна и лесна за изучаване и прилагане и представлява оригинална графична система в световната история на писменостите. Създаването на корейското писмо допринася за разпространението на научни и практически знания сред населението.

Развитието на типографските шрифтове и въвеждането на азбука, адекватно отразяваща особеностите на корейската фонетика, дават тласък и на книгопечатането – издават се множество печатни произведения от различни жанрове и видове.

Музика

По заповед на крал Седжонг ученият-музиколог Пак Йон класифицирал музиката на дворцова, танска и народна, също така усъвършенствал редица музикални инструменти. През 1432 г. той създава оригинална система за нотопис, наречена **Чонганбо**, която е издадена като приложение към **“Летописи на управлението на крал Седжонг”**. Това е първата нотописна система в Източна Азия, която представя ритъма по нов, усъвършенстван начин. Партитурата представлява линейна матрица, в която нотите са въведени от горе надолу и отляво на дясно. Тонове са означени с китайски йероглифи, означаващи петте ноти от петстепенната скала. Към тях се добавят допълнителни знаци, маркиращи акомпанимент от барабани или други инструменти. Йероглифите в червено означават нотите в една октава по-ниски от съответните им йероглифи в черно.

По време на своето управление крал Седжонг подкрепя и насърчава развитието и на останалите изкуства – *живопис, приложни изкуства, калиграфия*.

Сред владетелите, назовавани в световната история като “велики”, величието на крал Седжонг се отличава не с груби методи на насилие, за да държи в подчинение поданиците си, а с високохуманна и мъдра политика във всички сфери на обществото, чиито плодове остават да блестят през следващите векове.

Библиография

- Курбанов, С.О. *Курс лекций по истории Кореи*. СПб., 2002.
- Han Myung-hee. King Sejong's Musical Achievements. In: *Koreana*. Vol.11, N: 3,1977.
- Young Key, Kim Renaud (ed.). *King Sejong the Great. The Light of 15-th Century Korea*. Washington, 1992.
- Lee Dong-ju. An Explanation of Hunmin Chongum. In: *Understanding Hunmin Chongum*. Seoul, 1990.
- Nha Il-seong. Development of Science and Technology in the Early Choson Period. In: *Koreana*. Vol.11, N: 3,1977.
- Yi Tae-jin. A Reexamination of King Sejing's Achievements. In: *Koreana*. Vol.11, N: 3,1977.